

ECVET w zintegrowanym systemie kwalifikacji

Horacy Dębowski

Warszawa, 11.12.2014

Plan prezentacji

1. Co oznacza wdrożenie ECVET?
 - a) Założenia systemu ECVET – przypomnienie
 - b) Perspektywa systemu kwalifikacji
 - c) Perspektywa organizowania mobilności edukacyjnej
2. Założenia Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji
3. ECVET w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji

Założenia systemu ECVET (przypomnienie)

Polityka UE na rzecz uczenia się przez całe życie (rozwiązania w zakresie systemu kwalifikacji)

- Instrumenty europejskiej polityki na rzecz uczenia się przez całe życie oraz mobilności uczących się i mobilności zawodowej:
 - ECTS
 - ECVET (2009)
 - Europass
 - ERK (2008)
 - EQAVET (2009)
 - Walidacja edukacji pozaformalnej i nieformalnego uczenia się (2012)
- Strategia lizbońska, proces kopenhaski, Europa 2020, ET 2020
- Erasmus+, PO WER

Erasmus+

„W ramach Erasmus+ wspiera się unijne narzędzia przejrzystości i uznawalności – w szczególności Europass, Youthpass, europejskie ramy kwalifikacji (EQF), europejski system transferu i akumulacji punktów w szkolnictwie wyższym (ECTS), europejski system transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym (ECVET), europejskie ramy odniesienia na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym (EQAVET), europejski rejestr zapewniania jakości (EQAR), Europejskie Stowarzyszenie na Rzecz Zapewnienia Jakości w Szkolnictwie Wyższym (ENQA) oraz sieci w dziedzinie kształcenia i szkolenia o zasięgu unijnym wspierające wspomniane narzędzia,

Erasmus+ (sojusze na rzecz umiejętności sektorowych)

Jakie działania wspiera się w ramach tej akcji?

...realizując działania opisane powyżej należy stosować podejście oparte na efektach uczenia się (np. EQF, ECVET itp.) i opierać się na zasadach zapewniania jakości (np. EQAVET);

...ułatwienie uznawania i certyfikacji odpowiednich efektów uczenia się dzięki wdrożeniu zasad ECVET,

System ECVET – założenia (I)

przedstawione w treści Zalecenia PE i Rady z 2009

- European Credit System for Vocational Education and Training (ECVET)
- Credit = osiągnięcie [to nie są punkty zaliczeniowe]
 - Osiągnięcie to wyodrębniony **zestaw efektów uczenia się**, których uzyskanie się zostało sprawdzone (np. w trakcie egzaminu).
- Co oznacza credit system?
 - Akumulowanie osiągnięć
 - Przenoszenie osiągnięć
- ECVET – Europejski System Akumulowania i Przenoszenia Osiągnięć w Kształceniu i Szkoleniu Zawodowym

System ECVET – założenia (II)

Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej zalecają aby państwa członkowskie:

...promowały europejski system transferu osiągnięć („system ECVET”) określony w **załącznikach I i II**, na **wszystkich poziomach EQF**, w odniesieniu **do kwalifikacji z zakresu VET**, aby ułatwić transnarodową mobilność i uznawanie efektów uczenia się w VET w wolnym od granic uczeniu się przez całe życie

...przyjęły odpowiednie środki, tak aby od 2012 roku – zgodnie z krajowym ustawodawstwem i krajową praktyką oraz na podstawie testów i prób – możliwe było stopniowe stosowanie systemu ECVET w odniesieniu do kwalifikacji VET na wszystkich poziomach EQF

Zalecenie PE i Rady w sprawie ECVET, Załącznik 1

Podstawowe definicje ECVET:

- **Kwalifikacja**
- Efekty uczenia się
- **Jednostka efektów uczenia się**
- **Osiągnięcia**
- Właściwa instytucja
- Ocena efektów uczenia się
- Walidacja efektów uczenia się
- Uznawanie efektów uczenia się
- Punkty ECVET

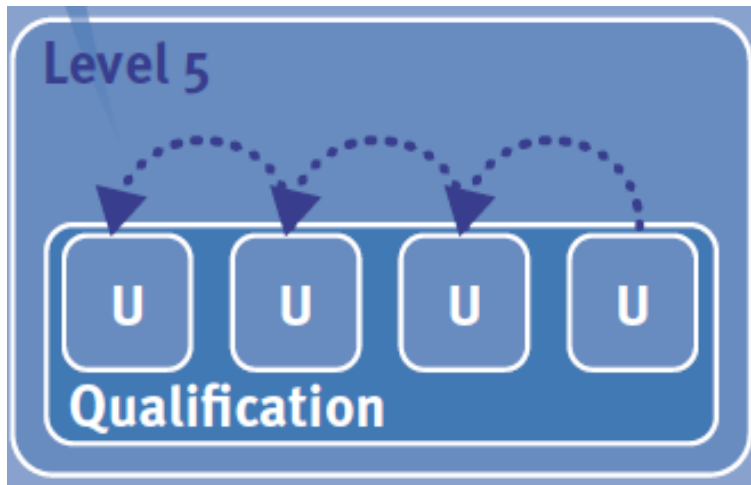
Zalecenie PE i Rady w sprawie ECVET, Załącznik 2

System ECVET – Zasady i Specyfikacje Techniczne:

*„System ECVET to techniczne ramy transferu, uznawania oraz – w stosownych przypadkach – akumulacji efektów uczenia się poszczególnych osób, tak by mogły one uzyskać określone kwalifikacje. Narzędzia i metody systemu ECVET **obejmują opis kwalifikacji** w kategoriach **jednostek uczenia się** wraz ze związanymi z nimi **punktami, proces transferu i akumulacji** oraz **dokumenty uzupełniające**, takie jak **porozumienia o programie zajęć, indywidualne wykazy osiągnięć** oraz **przewodniki dla użytkowników systemu ECVET**”*

System ECVET – założenia (II)

Na czym polega akumulowanie osiągnięć? [credit accumulation]

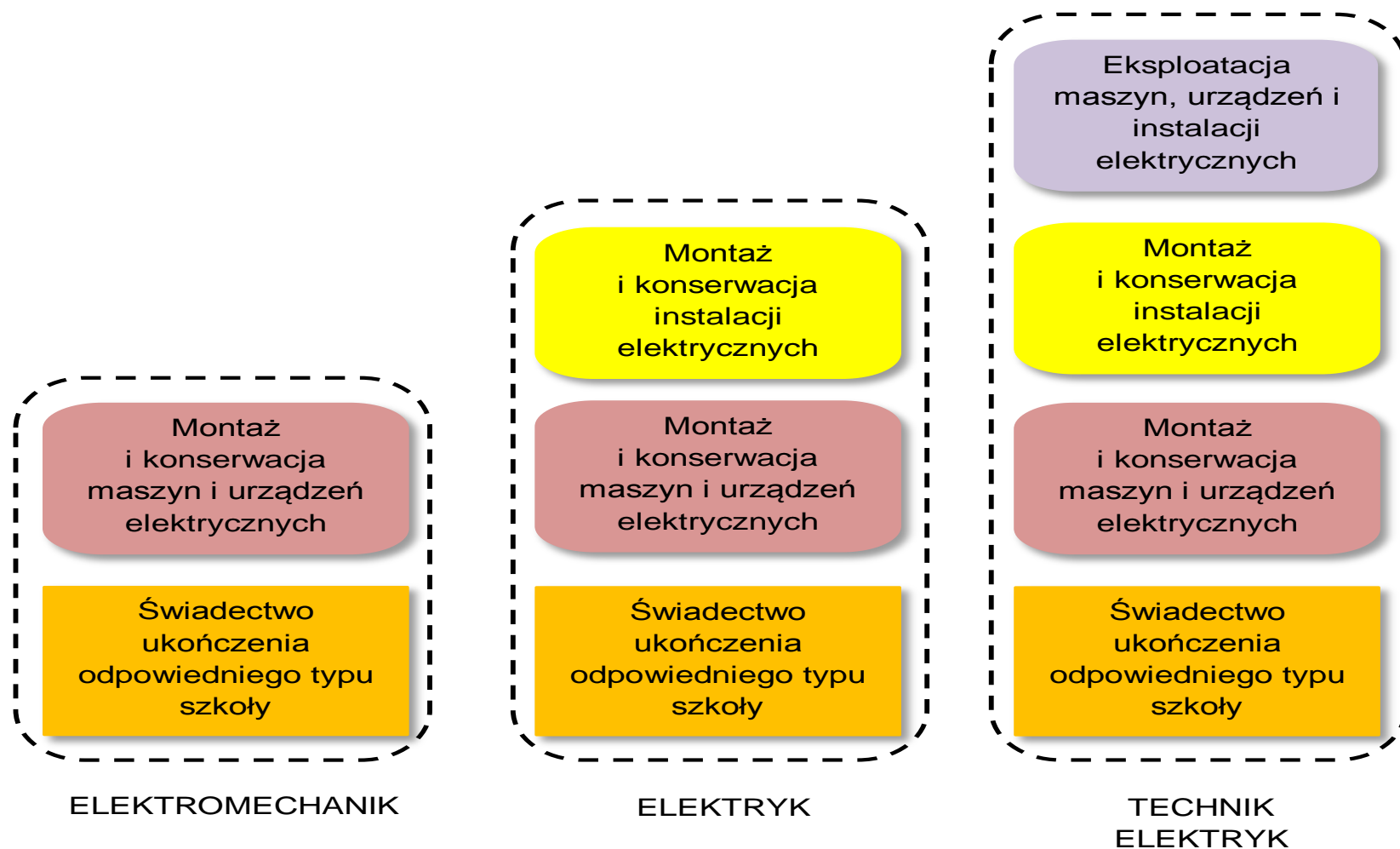

Uczący się uzyskuje kolejno jednostki efektów uczenia się.

Gdy zgromadzi (zakumuluje) wszystkie wymagane dla danej kwalifikacji jednostki efektów uczenia się, może uzyskać tę kwalifikację.

Źródło: Na podstawie: Using ECVET to support lifelong learning

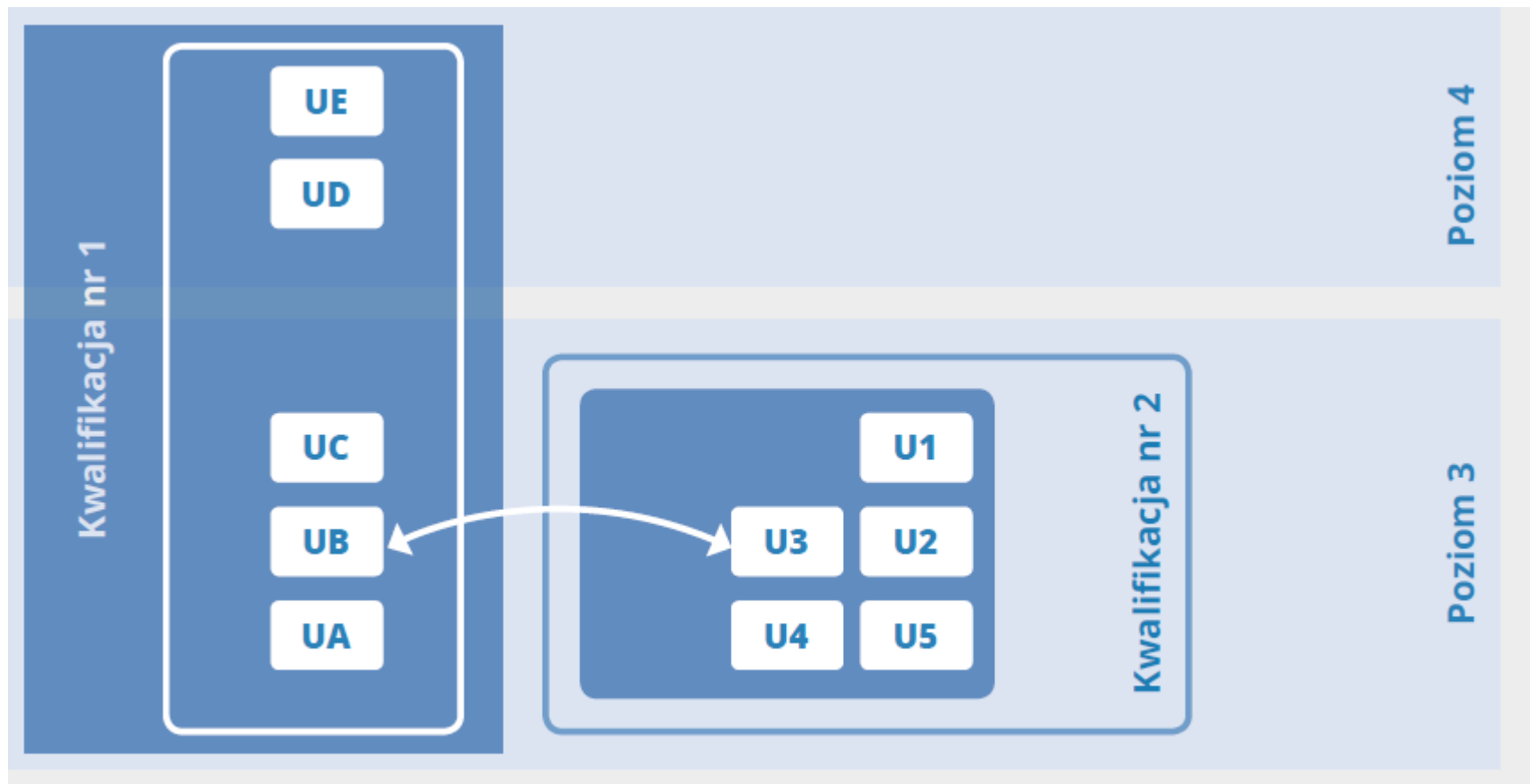
Akumulowanie osiągnięć w polskim systemie oświaty

System ECVET – założenia (III)

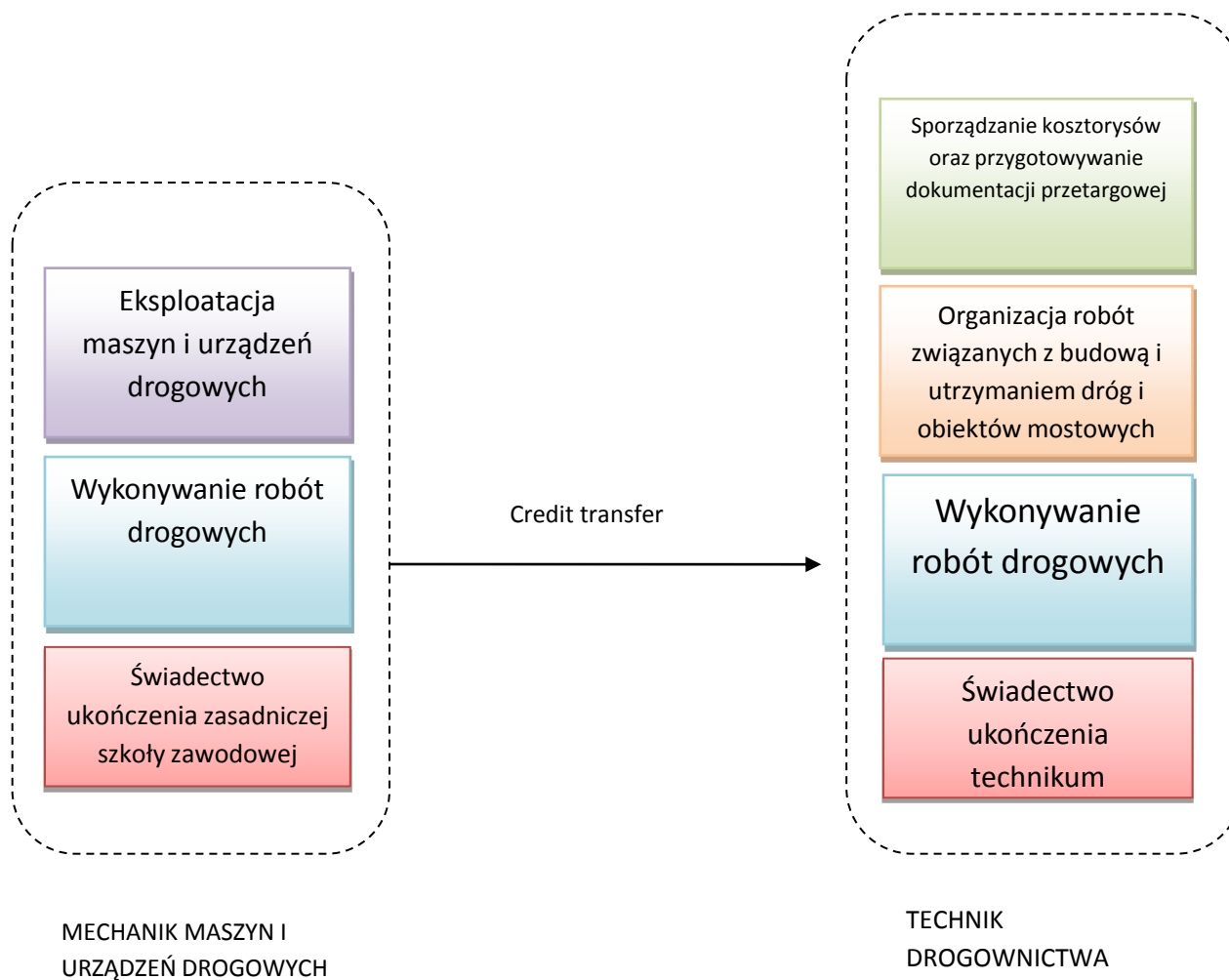
Na czym polega przenoszenie osiągnięć? [credit transfer]

Zależności pomiędzy ECVET a krajową ramą kwalifikacji

Na podstawie: *Using ECVET to Support Lifelong Learning.*

Przenoszenie osiągnięć w polskim systemie oświaty

Jednostka efektów uczenia się a KWALIFIKACJA – UWAGA!

W Zaleceniu:

„kwalifikacja” oznacza formalny wynik procesu oceny i walidacji uzyskany w efekcie stwierdzenia przez właściwą instytucję, że osiągnięte przez daną osobę efekty uczenia się są zgodne z określonymi standardami

„jednostka efektów uczenia się” (jednostka): oznacza składnik kwalifikacji, będący spójnym zbiorem wiedzy, umiejętności i kompetencji, który może podlegać ocenie i walidacji.

Kwalifikacja a jednostka efektów uczenia się – UWAGA!

Wdrożenie ECVET

Kiedy można powiedzieć, że nastąpiło wdrożenie ECVET

Na podstawie analizy treści Zalecenia, literatury przedmiotu, dyskusji z ekspertami w Europie

Wdrożenie ECVET nastąpi, jeżeli w krajowym systemie kwalifikacji zostaną wprowadzone rozwiązania dotyczące:

- sposobu tworzenia kwalifikacji (architektury kwalifikacji zawodowych), tj. wymagania dla kwalifikacji będą zapisane w języku efektów uczenia się, efekty uczenia się będą pogrupowane w jednostki efekty uczenia się, którym zostaną przypisane punkty ECVET,
- akumulowania i przenoszenia osiągnięć (nie tylko w ramach formalnego systemu edukacji)
- wspierania mobilności edukacyjnej, przez wspieranie zawierania zagranicznych partnerstw instytucji kształcących i szkolących przez stosowanie porozumienia o programie zajęć oraz przewodników dla użytkowników systemu ECVET.

Wdrożenie systemu ECVET –

Różne interpretacje wśród krajów członkowskich oraz pomiędzy ekspertami

Czy aby móc powiedzieć, że wdrożenie systemu ECVET nastąpiło – to muszą być wprowadzone wszystkie powyższe rozwiązania – czy tylko wybrane z nich?

Czy system ECVET ma być narzędziem wspomagającym realizowanie mobilności edukacyjnych?

Czy system ECVET ma również motywować kraje członkowskie to systemowych reform mających na celu modularyzację programów kształcenia?

Brak jednoznacznych odpowiedzi na te pytania.

Ale co z tymi punktami?

- Punkty ECVET stanowią najbardziej kontrowersyjny element systemu ECVET.
- Według Zalecenia punkty ECVET mogą dostarczać dodatkowych informacji o kwalifikacji i jednostkach efektów uczenia się.
- Umożliwiają **ocenę znaczenia danej jednostki** dla kwalifikacji oraz mogą **wskazywać nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji**.
- **Z perspektywy głównego celu systemu ECVET, tj. ułatwienia akumulowania i przenoszenia osiągnięć, punkty ECVET nie są kluczowe.**

W systemie ECVET przenosi się bowiem osiągnięcia (potwierdzone efekty uczenia się), a nie punkty.

System ECVET – co z tymi punktami?

- Zgodnie z Zaleceniem punkty w systemie ECVET powinny przydzielać się w dwóch etapach.
- Najpierw przypisuje się punkty całej kwalifikacji, a następnie jednostkom efektów uczenia się.
- Przypisanie punktów całej kwalifikacji odbywa się według kryterium czasu trwania procesu kształcenia dla danej kwalifikacji. **Efektom uczenia się, uzyskiwanym w ciągu rocznego cyklu formalnego kształcenia i szkolenia zawodowego w pełnym wymiarze godzin odpowiada 60 punktów ECVET.**

System ECVET – co z tymi punktami?

- Przypisanie punktów do jednostek efektów uczenia się wyodrębnionych w kwalifikacji odbywa się przez określenie względnej wagi tych jednostek. Zalecenie wskazuje, że względną wagę jednostki można określić zgodnie z następującymi kryteriami, traktowanymi samodzielnie lub łącznie:
 - względne znaczenie efektów uczenia się tworzących daną jednostkę dla uczestnictwa w rynku pracy, aktywnej roli w życiu społecznym, możliwości zdobycia w przyszłości kwalifikacji wyższego poziomu,
 - trudność, zakres i objętość efektów uczenia się w ramach danej jednostki efektów uczenia się,
 - **wysiłek, jaki uczący się musi włożyć w zdobycie wiedzy, umiejętności lub kompetencji wymaganych w ramach danej jednostki (nakład pracy potrzebny do uzyskania efektów uczenia się zapisanych w wymaganiach dla danej jednostki).**

System ECVET – co z tymi punktami?

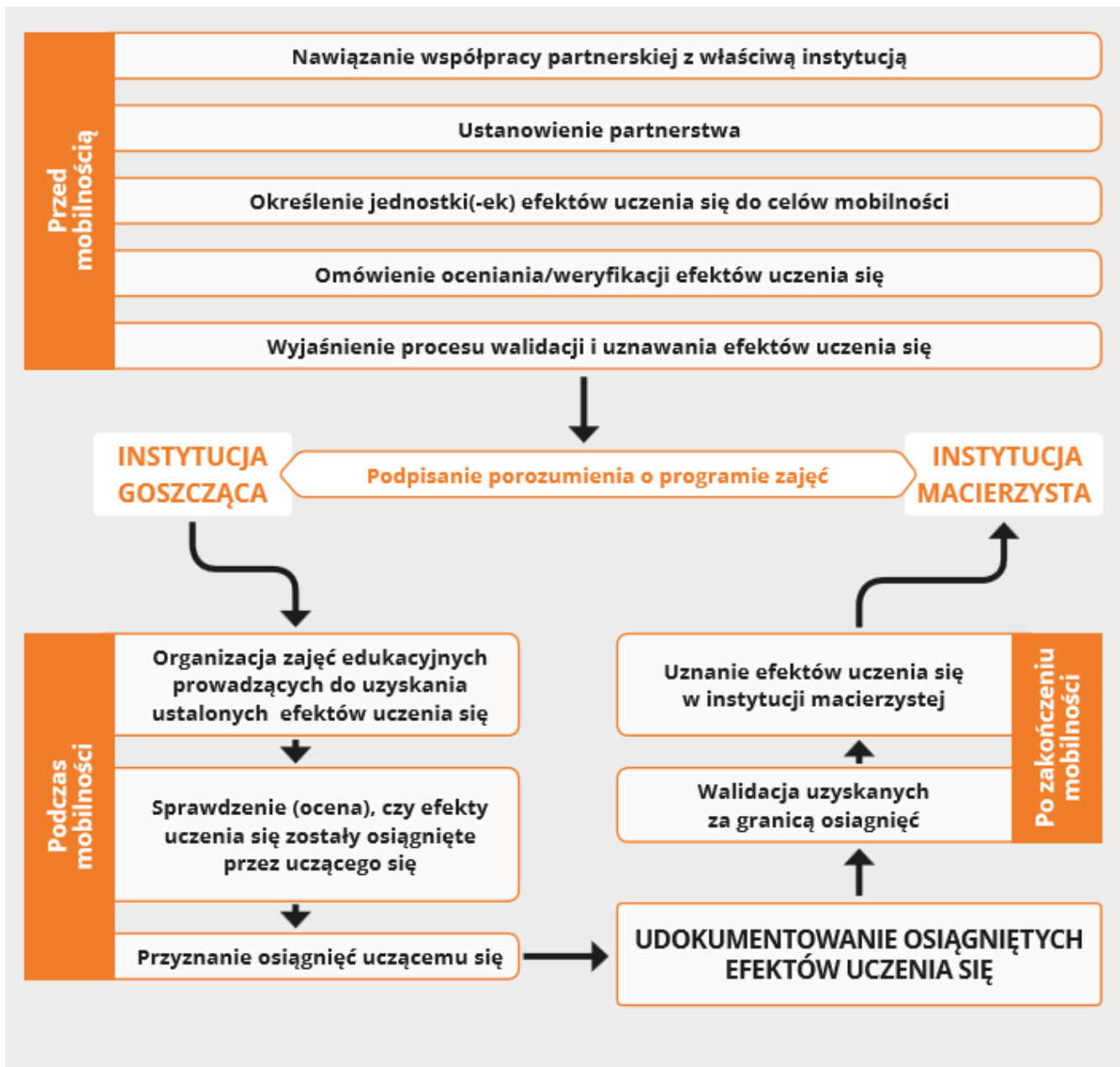
- To właśnie dowolność w doborze kryteriów jest główną przyczyną kontrowersji wokół punktów ECVET.
- W rezultacie ta sama kwalifikacja, może zostać przedstawiona w diametralnie różny sposób.

System ECVET – co z tymi punktami?

- Stanowisko Komisji Europejskiej [2014]: „Expressing credit of learning outcomes in terms of credit points has proven either too challenging or not useful enough to many of the VET providers that use ECVET, so that at this stage credit points appear as a ‘secondary and marginal element’ of the implementation ECVET”.

Stosowanie ECVET dla realizacji mobilności edukacyjnej

Realizowanie mobilności z ECVET gdy nie ma punktów jest proste!

System ECVET. Podstawowe informacje oraz wskazówki dotyczące organizowania mobilności edukacyjnych

Realizowanie mobilności z ECVET gdy nie ma punktów jest proste!

A TERAZ BOMBA!
(ale już rozbrojena)

Podręcznik Erasmus+ wersja angielska, s. 246

W ramach prowadzonych działań dotyczących mobilności organizacje kształcenia i szkolenia zawodowego mogą zdecydować się na zastosowanie europejskiego systemu transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym (ECVET) (więcej informacji poniżej). W takich przypadkach warunkiem wstępnym stosowania ECVET jest ustanowienie partnerstwa systemu ECVET. Powinny w nim uczestniczyć właściwe organizacje zajmujące się: 1) określaniem odpowiednich efektów uczenia się w trakcie działań dotyczących mobilności; 2) opracowaniem programów kształcenia i szkolenia zawodowego dobrze służących osiągnięciu takich efektów; 3) oceną tego, w jakim stopniu osoby uczące się osiągnęły pożądane wyniki; oraz **4) poświadczaniem i uznawaniem punktów zaliczeniowych osób uczących się po ich powrocie do instytucji macierzystej**

Porozumienie o partnerstwie jest zawierane przez właściwe organizacje i określa ramy transferu punktów zaliczeniowych

Podręcznik Erasmus+ wersja angielska, s. 256

VET organisations may decide to apply the European Credit system for Vocational Education and Training (ECVET) in the framework of their mobility activities (for more information, see below). In these cases, a precondition for using ECVET is the setting up of an ECVET partnership. This partnership needs to bring together the competent organisations involved in 1) identifying the suitable learning outcomes during mobility activities; 2) delivering VET programmes that are apt at satisfying these needs; 3) assessing the extent to which learning outcomes have been achieved by learners; and 4) **validating and recognising learners' credits on their return to the home institution.**

The partnership for ECVET mobility activities can be formalised through a Memorandum of Understanding (MoU). A MoU is an agreement between competent organisations which sets the framework for **credit transfer.**

ECVET w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji

Założenia integracji krajowego systemu kwalifikacji

Obserwacja 1. Dwa autonomiczne, wewnętrznie spójne systemy w obszarze szkolnictwa wyższego oraz oświaty.

Obserwacja 2. Funkcjonuje jeszcze obszar kwalifikacji regulowanych

Obserwacja 3. Funkcje jeszcze obszar kwalifikacji nieregulowany, funkcjonujący na zasadzie wolnego rynku (w tym swobody działalności gospodarczej)

Jak zintegrować te (pod)systemy dla uczenia się przez całe życie

Założenia integracji krajowego systemu kwalifikacji

Wdrożenie mechanizmu integracji poprzez:

- a) wprowadzenie Polskiej Ramy Kwalifikacji
- b) wprowadzenie definicji pojęcia „kwalifikacja”
- c) określenie zasad zapewniania jakości kwalifikacji oraz walidacji, certyfikacji
- d) określenie standard opisu kwalifikacji
- e) wprowadzenie Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji
- f) wskazanie podmiotu koordynującego ZSK

Stosowanie ECVET – perspektywa systemu kwalifikacji

Wdrożenie ECVET nastąpi, jeżeli w krajowym systemie kwalifikacji zostaną wprowadzone rozwiązania dotyczące:

- sposobu tworzenia kwalifikacji (architektury kwalifikacji zawodowych), tj. wymagania dla kwalifikacji będą zapisane w języku efektów uczenia się, efekty uczenia się będą pogrupowane w jednostki efekty uczenia się, którym zostaną przypisane punkty ECVET,
- akumulowania i przenoszenia osiągnięć (nie tylko w ramach formalnego systemu edukacji)
- wspierania mobilności edukacyjnej, przez wspieranie zawierania zagranicznych partnerstw instytucji kształcących i szkolących przez stosowanie porozumienia o programie zajęć oraz przewodników dla użytkowników systemu ECVET.

Stosowanie ECVET – perspektywa systemu kwalifikacji

Gdy nie ma punktów....

Stosowanie ECVET sprowadza się do:

1. stosowania efektów uczenia się
2. promowania modularyzacji kwalifikacji oraz
3. promowania akumulowania i przenoszenia osiągnięć w obszarze kwalifikacji zawodowych

Architektura kwalifikacji w ZSK (efekty uczenia się, modularyzacja)

- Kwalifikacje ujęte w rejestrze kwalifikacji opisane zgodnie ze standardem opisu kwalifikacji.
- Standard opisu kwalifikacji określa zakres oraz sposób ujęcia informacji o kwalifikacjach uregulowanych i rynkowych włączonych do ZSK.

Standard opisu kwalifikacji (SOK)

SOK będzie obejmował:

1) informacje ogólne o kwalifikacji, m.in.:

- nazwę kwalifikacji;
- oznaczenie poziomu kwalifikacji w PRK;
- orientacyjny nakład pracy (określony w godzinach) potrzebny do uzyskania kwalifikacji;

2) informacje o efektach uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, m.in.:

- syntetyczne scharakteryzowanie efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji
- wyodrębnione zestawy efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji wraz z odpowiednimi informacjami i komentarzami, uzupełnione o wymagania dotyczące walidacji efektów uczenia się
- efekty uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne) w poszczególnych zestawach, dodatkowo objaśnione za pomocą przykładowych kryteriów pozwalających ocenić, czy dany efekt uczenia się został osiągnięty

Standard opisu kwalifikacji (SOK), cd.

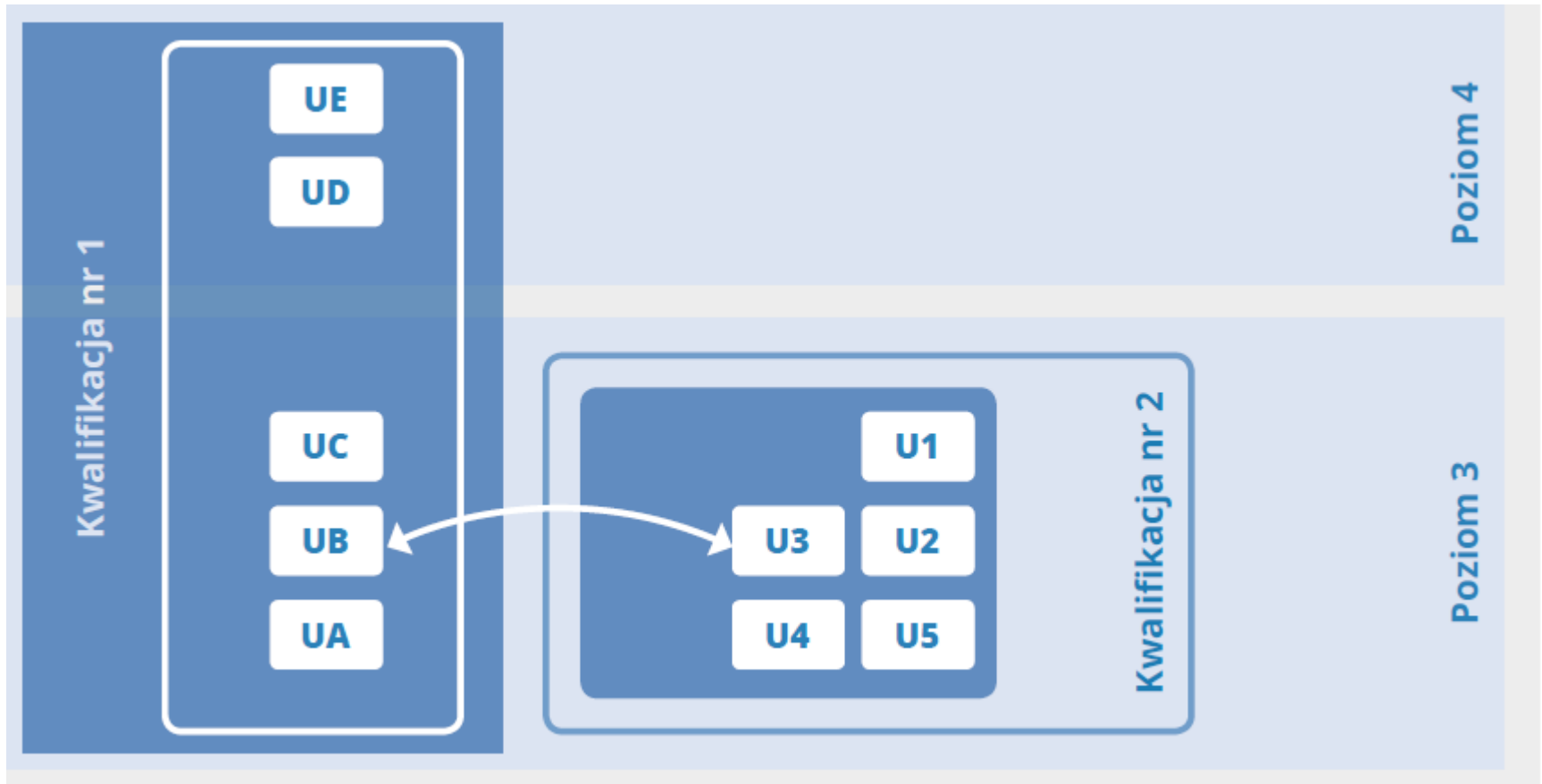
SOK będzie obejmował:

3) informacje o instytucjach uprawnionych do certyfikowania (przedstawione osobno dla każdej instytucji nadającej kwalifikacje

4) pozostałe informacje, takie jak: okres ważności dokumentów potwierdzających uzyskanie kwalifikacji (certyfikatów) i warunki odnowienia certyfikatu przez osoby legitymujące się danym certyfikatem,

Akumulowanie i przenoszenie osiągnięć

Akumulowanie i przenoszenie osiągnięć w oświacie i szkolnictwie wyższym funkcjonuje – jak rozszerzyć na wszystkie kwalifikacje w ZSK – nie takie proste

Na podstawie: *Using ECVET to Support Lifelong Learning.*

Dziękujemy za uwagę

h.debowski@ibe.edu.pl